

# JEDINSTVO

IZDAJE NARODNI FRONT ZA OKRUG ŠIBENIK

Broj 8

Šibenik, utorak 23. X. 1945.

Godina 1945.

## Treće zasjedanje gradske Narodne skupštine u Šibeniku

U nedjelju 21. X. održano je III. zasjedanje gradske skupštine. Zasjedanje je održano u Narodnom kazalištu, koje je tom prilikom bilo ukrašeno hrvatskom i srpskom zastavom, povrh kojih je bila postavljena državna zastava i slika maršala Tita. Za ovo zasjedanje građanstvo Šibenika pokazalo je veliki interes i u velikom broju prisustvovalo ovoj skupštini.

Skupštinu je otvorio podpredsjednik gradskog NO-a Krste Sekulić, koji je pozdravio skupštinaru i prisutno građanstvo i pozvao da se minutom šutnje oda počast palim borcima. Predložio je radno predsjedništvo na čelu sa Vinkom Bučevićem.

Tajnik Gradskog Narodnog odbora Nikica Labura podnio je iscrpan izvještaj o radu Odbora od posljednjeg zasjedanja Gradske skupštine ustanovivši, da je rad pojedinih odjela bio veoma plodan i da su u tom pravcu postignuti lijepi rezultati. Uklonjeni su mnogi nedostaci i izbjeglo mnogim nepravilnostima, koje su kočile demokratizaciju narodne vlasti, ekspeditivnost u radu itd. Labura konstatira, da je stambeno pitanje u gradu još uvijek nezadovoljavajuće. A to s razloga, jer stalno pristižu u grad novi stanovnici, bilo da se povraćaju iz zbjega, ili da dolaze na dužnost u Šibenik. U pogledu podjele socijalne pomoći napravljeni su također izvjesni propusti, ali to će se u buduće nastojati da otkloni.

U referatu pročelnika upravnog odjela Ivana Ninića konstatira se da je trgovina u posljednje vrijeme dosta oživjela, ali se zapaža, da se verižna trgovina sve više razvija. Tome su uzrok nesavjesnost imućnijih slojeva našeg građanstva, koji kupuju robu uz visoku cijenu i na taj način pogoduju švercovanju, a sve na štetu siromašnih slojeva naroda.

Kriminal u posljednje vrijeme u mnogome je opao. U posljednja dva mjeseca nije zabilježeno više od 20 krađa, utaja itd.

Saobraćajnih nesreća u posljednje vrijeme bilo je manje, nego otprilike tri mjeseca. I pored sveg živog saobraćaja na našim ulicama i cestama, zabilježeno je samo pet slučajeva prometnih nesreća i devet saobraćajnih prekršaja, čiji su krivci pozvani na odgovornost ili su predati sudu na daljnji postupak.

U pogledu sprečavanja šverca i nabijanja cijena upravnim odjelom podnesene su 133 prijave. Kod mjesnog trgovca Mira Šare pronadjene su veće količine skrivene robe, koje je ovaj sakrio u madracima i posteljama. Šare je predan sudu i protiv njega se vodi postupak.

Ninić je pohvalio rad vatrogasne straže, koja je mnogo uložila truda da bi vatrogasne sprave stavila u red.

Petar Sekso pročelnik prosvjetnog odjela u svome izvještaju kazao je, da u Šibeniku postoji 5 osnovnih škola, u kojima je upisano 1238 djaka, stotinu više, nego u prošloj godini. Taj broj se stalno povećava. Zapaža se nedovoljan broj nastavnika u osnovnim školama, pošto gotovo svaki razred ima preko 80 djaka. Obuka se vrši poludnevno u 15 učionica. Odjel se brine da zdravstveno zaštiti djecu, te se u tome pravcu izvršilo liječničko pregledavanje školske djece. Sa djacima se u školi radi i na kulturno-umjetničkom polju. U svim su školama prigodom otvorenja školske godine priredjene priredbe. U školama postoji veoma uska suradnja djaka i nastavnika, pa se može sa sigurnošću ustanoviti, da su djaci i nastavnici pravilno shvatili smjernice naše prosvjetne politike.

Narodno sveučilište u Šibeniku u posljednje vrijeme je veoma aktivno. Svakog tjedna održavaju se poučna predavanja, ali nažalost ona nisu posjećena onako kao što bi trebalo.

Gradska knjižnica dobila je nove prostorije i one se sada uredjuju i potpuno će zadovoljiti potrebe našega grada. U knjižnicu je upisan 1193 član i njihov broj se svakodnevno povećava.

Kroz posljednja tri mjeseca održani su analfabetički tečajevi za vojnike. Tečajevi je polazilo 190 polaznika, a predavala su im osmorica nastavnika. Tečajci su brzo svladali materijal i uputili se u čitanje i pisanje. AFŽ, i Sindikati organiziraju nove tečajeve za civilno građanstvo.

Pročelnik gospodarskog odjela Ante Tambača kazao je, da je uslijed suše ovogodišnji prinos naših polja u velike opao. Isto tako lošem prirodu štetovala je i posljednja krupa, koja je otukla velike komplekse vinograda u Donjem Polju. S druge strane, ovogodišnji prinos je opao i zbog toga, što su mnogi vinogradi bili zasijani žitaricama. Prinos smokava i maslina bit će mnogo slabiji nego ranijih godina.

Rasadnik na Šubičevcu vrlo uspješno napreduje i već iduće godine moći će se iz njega podijeliti veće količine plodnosnih stabljika.

Za kolonizaciju sa područja grada Šibenika prijavilo se je 30 obitelji, ali u tom pogledu još nije donesen nikakav zaključak.

Zadugarstvo u Šibeniku lijepo napreduje.

Obrtu gradski NO. nije mogao da posveti veću pažnju s razloga, što se nije posjedovalo potrebnog materijala i sirovina, ali će se nastojati u buduće ovom pitanju pokloniti puna pažnja. Tambača je zatim kazao, da je pšenica u šibenskim poljima, pored sve suše, dala odlične rezultate, tako da se na jednom hektaru našlo preko osam kvintala vrlo dobrog ploda.

Pročelnica socijalnog odjela Rosa Batinica izvijestila je, da su se socijalne prilike u gradu u mnogome poboljšale. U gradu postoje 4 dječja obdaništa sa ukupno 350 djece. U Domu staraca smješteno je 60 zaklonjenika. Sve ove ustanove opskrbljuju se na teret socijalnog odjela, koje im poklanja punu brigu. Osim toga podijeljene su veće količine hrane i robe siromašnim obiteljima, a tako isto sinovima boraca i invalida.

U posljednje vrijeme isplaćeno je na ime socijalne pomoći porodicama boraca, poginulih, žrtava fašističkog terora i porodicama zarobljenika 3.022.000 dinara pomoći.

Krste Lambaša, pročelnik odjela trgovine i opskrbe, rekao je da je trgovina u posljednje vrijeme prilično oživjela. Inicijativa pojedinih trgovaca vrlo se lijepo odrazila na normalizaciju ekonomskih prilika u našem gradu. Koliko privatnici toliko i zadružne ustanove uspješli su dovesti na naše tržište veće količine robe i hrane.

U pogledu diobe šecera za djecu, Labura kritikuje nesavjesne roditelje, koji su ostavili svoju djecu bez šecera, a primljeni šecer prodavali po visokim cijenama. Tako isto bilo je i sa doznakama za robu. Ovakovom nesavješnošću pojedinci potpomagali su nabijanje cijena i cvjetanje šverca, što je naročito pogodilo one ekonomski najslabije. Trgovina u gradu svakim danom je življa i ona će zauzimanjem narodne vlasti i rodoljubivih pojedinaca, trgovaca i ustanova sve više napredovati.

Ivo Grubišić-Rovilo, pročelnik gradjevinskog odjela gradskog NO-a, kaže, da je rad gradjevinskog odjela bio obiman. Izvršeni su veliki popravci na putevima, vodovodu, privatnim i javnim zgradama, koliko u samome gradu, toliko i u Mandalini. Isto tako odjel je izvršio radove na gradskoj električnoj mreži. Medjutim, svi ti radovi nijesu mogli biti do kraja sprovedeni pošto odjel nije imao dovoljno finansijskih sredstava i zbog toga je veći dio radnika, zaposlenih kod odjela, dobilo otkaz za 15 o. mj.

Za zdravstveni odjel u odsutnosti pročelnika Miloša Vrljevića podnio je izvještaj tajnik Nikica Labura, koji je kazao, da je odjel sproveo vrlo plodan rad na svim sektorima, a što rezultati nijesu bili bolji uzrokom su nedovoljna sredstva s kojima raspolaže ova ustanova. Osobito plodan rad od posljednjeg sastanka Gradske skupštine razvila je gradska ambulanta, koja je izvršila preko 1100 ambulantskih pregleda i nekoliko stotina kućnih posjeta. Najveći broj oboljenja u gradu je od kožnih bolesti, dočim akutnih zaraznih bolesti nije zabilježeno u posljednje vrijeme više od 10 slučajeva. Vršilo se je cijepjenje protiv boginja i tifusa, ali je odaziv bio veoma slab. Prilikom pregledavanja higijenskih prilika u dućanima i lokalima ustanovljeno je da u gotovo svima vlada uzorna čistoća. Očišćene su mnoge jame i nužnici u gradu, ali još uvijek ima mnogo smeća, pošto odjel ne raspolaže sa sredstvima za prenos. Fiskultura se razvija i u tom pravcu nogomet i šahovska grana postigle su lijep uspjeh. Radi se na tome, da bi za fiskulturni odgoj naše omladine Šibenik dobio jedno prikladno igralište.

Pročelnica finansijskog odjela Marija Despot-Marinović rekla je, da se radi na sastavljanju proračuna za 1946 god. Ovaj proračun iznositi će oko 32.000.000 din. Rashodi su ovako podijeljeni: 6.000.000 din. za lične rashode, 12.000.000 za materijalne rashode i 14.000.000 din. za investicione radove. Ovi rashodi nastojat će se pokriti pomoću prihoda od vodovoda, električnog svjetla, klanonice i drugih taksa. Uvest će se nove takse na kanalizaciju, pse, ribarnicu itd.

Sa ovim su bili podneseni referati pojedinih odjela, pa se prešlo na diskusiju, u kojoj su sudjelovali mnogi skupštinari.

Pere Škarica govorio je o cijenama vinu pa je naglasio da je potrebno da zemljoradnici sami donesu jedan prijedlog, da bi se vidjelo da li je određena cijena vinu za njih prihvatljiva. O zadugarstvu Škarica je kazao da mu se nije posvetila dovoljna pažnja, premda je ono jedan od odlučujućih privrednih faktora u našoj novoj državi. Potrebno je, da se sitni proizvođači, kao što su naši vinogradari, ujedine u zadruge, a to baš nije teško u Šibeniku gdje postoji vinarska zadruga. Ova zadruga u budućem svom radu trebala bi da stvori plan i da od sitnih proizvođača, koji nemaju potrebno podrumsko sude, preuzme mast, jer bi im se na taj način pomoglo i zaštedila mnogo danguba. Jednako treba posvetiti više pažnje obrtnicima, koji danas predstavljaju važnog faktora u obnovi naše zemlje. Zdrastveni odjel treba, da posveti više brige čistoći grada i gradskih ulica, te u tom smislu Škarica predlaže, da se radi zaštite zdravlja česće polijevaju prometniji dijelovi naših cesta i ulica.

Skupštinar Dodig predlaže da se u predjelu Baldekina postavi 80 metara vodovodnih cijevi, jer bi se na taj način riješilo važno pitanje snabdjevanja vodom ovoga predjela.

UČESTVUJUĆI NA IZBORIMA, GLASAJUĆI ZA LISTU NARODNOG FRONTA SVAKI SRBIN, HRVAT, SLOVENAC, MAKEDONAC I CRNOGORAC GLASA ZA SVOJU NACIONALNU RAVNOPRAVNOST I ZA SLOBODNU, MOĆNU I NEZAVISNU JUGOSLAVIJU.

Mijo Blaće postavio je pitanje zašto su radnici gradjevinskog odjela dobili otkaz, kad ima da se izvrši toliko važnih gradjevinskih radova.

Počelnik Ivo Grubišić odgovorio je, da su radovi obustavljeni i radnicima odkazano, jer nema kredita.

Melkior Baranović kaže da ove jeseni naši težaci vrlo malo siju, jer da nema sjemena, pa da bi bilo potrebno, da težaci koji imaju pšenicu za sjeme, istu zamjene sa onim težacima, koji dobivaju pšenicu prilikom distribucije hrane. To se najlakše može izvršiti putem rejonskih N. fronta. On kritikuje zdrastveni odjel, da se malo brine oko čišćenja kanala, koji su leglo svakovrsnih zaraza. Isto tako predložio je, da upravni odjel poradi na tome, kako bi vojska ispraznila privatne zgrade, jer bi se na taj način u mnogome olakšalo stambeno stanje u Šibeniku.

Milan Turkalj-Brico kritikovao je aljkavost i sporost u radu pojedinih odjela. Treba uvesti radnu disciplinu, jer će se na taj ukloniti birokratizam u našoj administraciji. On također kritikuje i rad Gradske knjižnice, iz koje se još nisu izbacila djela sa fašističkim tendencijama, što može vrlo štetno djelovati na našu omladinu.

Vinko Bučević govorio je o demokraciji narodne vlasti i o potrebi da ona usko suradjuje s narodom.

Tajnik gradskog NO-a Nikica Labura u osvrtnu na diskusiju kaže, da je bilo propusta i nepravilnosti u radu, ali to se događa svakome, a osobito našoj mladoj i neiskusnoj narodnoj vlasti. Jedno je sigurno da tih nedostataka i nepravilnosti ima sve manje, što dokazuje odlučnu volju čitavog aparata da ozbiljno shvaća svoje zadatke.

Poslije toga prešlo se je na drugu tačku dnevnoga reda tj. rasformiranje rejonskih NO-a. Tajnik Nikica Labura kazao je, da su ovi odbori izvršili svoju ulogu i da su se prilike sada normalizovale i da se ukazuje potreba, da se oni rasformiraju i da njihov rad preuzme gradski NO. Skupština je prihvatila ovaj prijedlog i time su sa današnjim danom prestali postojati rejonski NO-i.

Zatim se je prešlo na biranje novog izvršnog odbora. Na temelju tajnog glasanja u izvršni odbor su izabrani major Božo Blažević predsjednik, Krste Sekulić potpredsjednik, Branko Karadžole tajnik i članovi odbora: Ivo Ninić, Ante Tambača, Nikica Labura, Petar Sekso, Marija Despot Marinović, Krste Lambaša, Miloš Vrljević i Ive Grubišić-Rovilo.

Novi izvršni odbor zauzeo je mjesta, a predsjednik Božo Blažević održao je govor, u kojem se u ime izabranog izvršnog odbora zahvalio skupštini i narodu Šibenika na povjerenju: »Obćavamo da ćemo uložiti sve sile, kako bi naš rad bio uspješan i kako bi Šibenik dobio ono što ga pripada. Rukovodit ćemo se istim načelima i istom odlučnošću u svome radu, kao što smo se borili za vrijeme četverogodišnje borbe. Smrt fašizmu Sloboda narodu!«

Na kraju skupština je prihvatila prijedlog, da se pošalju pozdravni brzojavi vladi Federalne Hrvatske i Oblasnom NO-u za Dalmaciju. Time je Skupština uz oduševljene poklike Narodnoj vlasti i maršalu Titu završila svoj rad.

**ŽIVJELI IZBORI ZA USTAVOTVORNU SKUPŠTINU - PRVI SLOBODNI IZBORI BEZ PENDREKA I KUNDAKA!**



## Tragična smrt drugova Vjekoslava Širinića i Josipa Bitunjca

20-ovog mjeseca 1945. godine, na putu između sela Razvodje i Velušića, mučki je ubijen iz zasljeđe najbolji sin ove krajevine Vjekoslav Širinić i njegov mlađi drug Josip Bitunjac od izdajničke plaćeničke ruke. Oni su se vraćali motorom sa predizborne skupštine koju su održali u selu Razvodju. Na putu između istoga sela Razvodja i sela Velušića u 4 sata poslije podne odjeknuo je hitac iz plaćeničke parabele u rukama izrođa, kojemu ništa nije bilo sveto, pa se drznuo dignuti svoje smrtonosno oružje na druga Vijeka, druga, koji je pune četiri godine stavljao život na kocku, branići čast i samostalnost svog naroda, protiv okupatora i njihovih vjernih slugu, ispunjujući svoju svetu dužnost prema narodu, budeći u njemu nacionalnu svijest, pozivajući narod u borbu protiv neprijatelja i boreći se sam s puškom u ruci. Danas, kad je trebao da nastavi i jače i zdušniji svoj rad pri izgradnji i sredjivanju napaćene zemlje, kukavički iz zasljeđe krvnik mu oduze život, a drug Josip, koji je tek počeo da živi i svoj ljubljeni ideal da sprovodi u djelo, morao je također da padne žrtvom od ruke narodnih izrođa.

Munjevitom brzinom pronijela se žalosna vijest o pogibiji spomenutih drugova. Bujice naroda iz Promine, Zagore, Petrova polja i ostalih krajeva drniškog kotara preplavile su ulice malenog Drniša. U ovoj žalobnoj povorci imali smo prilike vidjeti velebnu manifestaciju naroda, koji je disciplinovano i šutke stupao u povorci, da isprati posmrtno ostatke naših dragih drugova.

Zalost je dosegla svoj vrhunac, kad su govornici nad samom rakom održali oproštajni govor.

U ime Mjesnog NF-a govorio je drug Nine Adžija. U ime učitelja oprostio se je drug Nikola Bulić.

U ime Komunističke Partije uzeo je riječ major Tode Čuruvija. U svom govoru iznio je čvrstinu značaja palih drugova i naglasio da osim Hrvata žale i ispraćaju i Srbi ove nevine žrtve.

Šibenski i drniški pjevački zbor otpjevali su posmrtnu pjesmu: »Vi padoste žrtvom«. Zborom je dirigirao drug Milan Andrić.

Na sprovodu bilo je prisutno 3000 osoba.

Neka je vječna slava drugovima Vjekoslavu Širiniću i Josipu Bitunjcu!

## OBNOVA NAŠE GRADJEVINSKE INDUSTRIJE

U toku rata mnoge kuće po gradovima i selima naše zemlje bile su razrušene, popaljene i uništene. Naše narodne vlasti su odmah po oslobodjenju pristupile obnavljanju naselja i kuća. Medjutim naša gradjevinska industrija pretrpjela je isto tako teške štete za vrijeme okupacije i prilikom povlačenja neprijatelja. Ta poduzeća trebalo je na prvom mjestu osposobiti za rad i samopožrtvovnim zalaganjem radnika i rukovodilaca postignut je znatan uspjeh.

Najveća fabrika cementa u Beočinu bila je teško oštećena. Okupatori su minirali fabričku centralu kao i stanicu za dovod struje iz Novog Sada. Udarničkim radom radnici su uspjeli da poprave električnu centralu i privremenu stanicu tako da fabrika može uz dovoljnu količinu ulja dostići 45% predratne proizvodnje. Od primorskih fabrika cementa najviše je stradala »Adrija« kod Splita. Bombardovanjem je uništeno oko 70% zgrada. Radnici su uspjeli da raščiste ruševine, podigli su nove zgrade i osposobili mašine tako da fabrika sada radi sa 50% predratnog kapaciteta. Isto tako fabrika cementa »Split« radi sa 40%, »Lavača« u Omišu sa 45%, a fabrika »Palaveržić« radi sa punim kapacitetom. Cjelokupna proizvodnja cementa u našoj zemlji, koja je početkom decembra 1944. god. iznosila oko 27%, na kraju ove godine iznosit će 67% predratnog kapaciteta. Industrija cementa u Jugoslaviji u stanju je da podmiri sve potrebe zemlje, a izvjesna količina preostaje i za izvoz.

Cigla i crijep proizvodi se u preko 600 ciglana. Do sada je osposobljeno više od 80% ciglana, tako da su one u stanju da pokriju sve potrebe oko izgradnje porušenih krajeva.

Velike industrijske krečane u Sloveniji, koje su također za vrijeme rata pretrpjele velike štete, osposobljene su kroz kratko vrijeme do 80% svoga kapaciteta, tako da danas prodaja kreča nije ograničena. Fabrike gipsa povećavaju svoju proizvodnju, koja će uskoro zadovoljiti domaće potrebe.

Industrija kamena također se obnavlja. U toku u pripreme oko osnivanja velikih racionalnih kamenoloma u našoj zemlji, koji će našoj gradjevinskoj industriji osigurati dovoljne količine kamena uz niske cijene.

NA PUTU MOJKOVAC-KOLAŠIN-MATEŠEVO PODIGNUTO JE 9 MOSTOVA

Prije tri mjeseca pod rukovodstvom narodnih vlasti 100 radnika započelo je sa izgradnjom porušenih mostova od Mojkovca do Mateševa. Do danas su završena tri velika mosta na putu Mojkovac-Kolašin, jedan most na rijeci Štit-

nici, dva mosta na putu Kolašin-Mojkovac i dva na putu Kolašin-Mateševo. Problem materijala za izgradnju tih mostova riješen je na taj način što je iskorišteno staro gvozdje, koje se sakupilo ispod ruševina izgorjelog Kolašina i što je upotrebljena drvena gradja, koje na ovom sektoru ima u izobilju. U gradnji je samo još most pred Mateševom, pa kada se ovaj završi bit će potpuno završeni radovi na putu Mojkovac-Kolašin-Mateševo.

USKORO ĆE SE PREDATI SAOBRAĆAJU SVI VEĆI I MANJI MOSTOVI NA PODRUČJU OKRUGA KARLOVAC

Odmah po oslobodjenju narod okruga Karlovac u suradnji sa narodnim vlastima pristupio je svestrano obnovi porušenih mostova. Most preko Kupe kod Brodaraca, koji je dug 149 metara, i most u Karlovcu, koji je dug 132 metra, podignuti su za 5 nedjelja. Najveći dio radova izveli su radnici fabrike parketa i pilane u Karlovcu.

U Lipi narod sam diže 60 metara dug most preko rijeke Dobre. Na Kupčini na putu Karlovac-Pisarovina, narod Kupčine izgradio je betonski most u dužini od 35 metara. Most na Režnici, dug 97 metara, i most na Korani kod Turnja, dug preko 60 metara, bit će uskoro predani saobraćaju. Gvozdeni dijelovi konstrukcije su podignuti i postavljeni na privremene stubove. Gradjevinski odsjek Narodnog Odbora podigao je srušeni most preko Korane u selu Barilović u dužini od 80 metara.

## Pozdrav Dr. Ivana Ribara narodu grada i kotara Šibenik

Predsjednik Privremene Narodne Skupštine dr. Ivan Ribar poslao je tajniku okružnog odbora Narodnog Fronta drugu Anti Begi slijedeći pozdravni brzojav:

»Tebi kao i svima našim drugovima i drugaricama ovim putem od srca zahvaljujem za sve iskaze i djela velike ljubavi i povjerenja, koje ste mi ukazali za vrijeme moga boravka u vašoj sredini. Ponosim se što kandidiram u vašem izbornom kotaru, koji je dao uvijek toliko divnih boraca, a danas opet toliko divnih aktivista i udarnika za ostvarenje napredne Demokratske Federativne Republike Jugoslavije

Sve vas mnogo pozdravlja naročito naše udarne radnike Šibenika u rudniku Siverić.«

Drug Ivan Ribar.

## IV plenarni sastanak USAOH-a za grad Šibenik

U četvrtak, 18. t. mj., u domu gradskog odbora Narodnog Fronta održan je četvrti plenarni sastanak USAOH-a za grad Šibenik. Sastanak je otvorila drugarica Zora Čeko, koja je predložila dnevni red, radno predsjedništvo i zapisničara. Nakon što su prisutni prihvatili izneseni prijedlog, tajnik gradskog odbora USAOH-a drugarica Smiljana Karadjole održala je referat o političkoj situaciji u zemlji i inozemstvu. Nakon referata razvila se živa diskusija. Pretresena su na aktualna pitanja. Medju ostalim prisutni su diskutirali o ostavci Šubašića, Šuteja, te o radu reakcije u našoj zemlji. Isto tako pretresena su i razna spoljopolitička pitanja, naročito pitanje u vezi konferencije ministara vanjskih poslova u Londonu i razlozi njezinog prekida. Mnogi učesnici ovoga sastanka naglasili su spremnost omladine da nepokolebljivo ostane na putu, kojim ih vodi Narodni Front i maršal Tito. Posebno je diskutirano o potrebi što uže suradnje i međusobne povezanosti između radničke i školske omladine u gradu. Na ovom je sastanku omladina osudila rabotu t. zv. »duhovnih pastira«, koji nastoje da unesu smutnju i posiju razdor medju našim narodima, služeći se pri tome lažima i podvalama najgore vrste.

Nakon završene diskusije po političkom referatu drugarice Smiljane Karadjole, uzeo je riječ drug Branko Karadjole, tajnik gradskog odbora Narodnog Fronta, koji je pozvao omladinu da i dalje nastavi sa još većim elanom rad na svim poljima našeg javnog života.

Drug Igor Belamarić, član mjesnog odbora USAOH-a, iznio je organizacioni referat o dosadašnjem radu omladi-

ne. U svom referatu on je istakao požrtvovni rad omladine Šibenika i ukazao na nedostatke dosadašnjeg rada, naglasivši da se ovi nedostaci u buduće ne smiju više ponavljati. Po ovom referatu razvila se je također živa diskusija. Svi su se složili u tome, da rad mora biti u buduće što intenzivniji, a posebno pak to vrijedi za ovo kratko vrijeme, koje nas dijeli od predstojećih izbora.

Na ovom sastanku predstavnici omladine Šibenika dokazali su još jednom odanost Narodnom Frontu i spremnost da 11. XI. glasuju za svoga najmilijega prijatelja i neustrašivog pobornika narodne slobode — maršala Tita.

Sa ovog uspjelog sastanka omladina Šibenika poslala je Oblasnom odboru USAOH-a slijedeći telegram:

»Sa svoga IV. plenarnog sastanka šaljem vama, svom omladinskom rukovodstvu plamene omladinske pozdrave.

Mi održavamo naš sastanak u danima, kada je u svakom srcu naših omladinaca i omladinki prostrujao predizborni duh. Svi kao jedan mi ćemo kazati svoju riječ. Svi kao jedan dati ćemo svoj glas za republiku, za Tita, jer znamo da će se samo u republici riješiti sva omladinska pitanja, za koja smo se mi svi borili.

Obećavamo vam da ćemo biti uporni u borbi protiv svih neprijatelja istinske demokracije i Titove republike Jugoslavije te da ćemo čuvati i unapredjivati izvojevane pobjede.«

Uz oduševljene poklike maršalu Titu, slobodi, republici i Narodnom frontu završen je ovaj uspjeli sastanak naše omladine.

## Fašistkinja Marija Skoton osudjena na smrt

Okružni sud u Šibeniku osudio je u prošlu subotu na temelju zakona o krivičnim djelima protiv naroda i države poznatu fašistkinju Mariju Skoton na smrt i na konfiskaciju imovine.

Skoton je bila optužena da je kao fanatizovana fašistkinja održavala prisne političke odnose sa fašističkim funkcionerima u Šibeniku, te kada je u Šibeniku 12. X. 1941. god. ubijen njezin sin, špijun Antonio Skoton, putem svoga upliva tražila od fašističkih vlasti odmazdu nad više nevinih omladinaca iz Šibenika. Isto tako ona je u toku trajanja istrage protiv šibenskih rodoljuba radila na organizovanju prvog procesa »Izvanrednog Vojnog Suda za Dalmaciju«, koji je formiran u svrhu insceniranog procesa protiv šibenskih rodoljuba. Ona se je sporazumjela sa fašističkim vlastima da se radi ubistva njezinog sina, poznatog špijuna, osudi na smrt 7 omladinaca. Nadalje za svoju zadovoljstvinu i u interesu fašizma skrivila je smrt 6 omladinaca, a sedmog izuzela u vijeću suda, koji je kasnije osuđen na 15 godina robije.

Iz iskaza svjedoka i na temelju dokaznog postupka ustanovljena je odgovornost optuženice. Iz svega proizlazi da je Marija Skoton bila jedan od glavnih aktera na procesu 12. X. 1941, kada je osuđeno i dan kasnije strijeljano 6 šib-

benskih omladinaca, a ostali osuđeni na dugogodišnju robiju.

Pokušaj optuženice da se prikaže nevinom nije uspio, jer je ona sama padala u kontradikcije, rekavši da bi i za strijeljanog Duška Vrljevića bila rekla koju riječ, ali nije znala da se i on nalazi medju grupom optuženih i na smrt osuđenih omladinaca. Time je samo potvrdila svoju krivicu i dokazala da je zaista bila ona, koja je imala moć da nekoga sudi na smrt ili ga oslobodi.

Proces od 12. X. 1941. godine u Šibeniku vrlo dobro poznat je u našem gradu i svi ga se dobro sjećamo, a naročito naša omladina, koja je time imala da bude zastrašena da bi se fašizam u našem gradu što više učvrstio i slomio narodni otpor protiv okupatora. Optuženica je svjesna svoje krivice i na sudu se držala bahato, ali kad je rasprava bila završena zaplakala je sjećajući se svoga sina špijuna, koji je jednako kao i ona kriv za mnoga zlodjela, patnje i stradanja našeg gradjanstva.

Protiv presude optuženica je uložila žalbu.

Sudskom Vijeću predsjedavao je Šurić Frano. Članovi suda su bili Vicko Šprljan i Desa Matković. Javnu optužbu zastupao je pomoćnik javnog tužioca Vojo Masnikosa, a obranu dr. Tripo Petković.

## Otvaranje internata u Gorskom kotaru

Zaslugom Okružnog N. Odbora za Gorski okrug, već je prošle godine za vrijeme rata osnovan na oslobodjenoj teritoriji Gorskog kotara u Delnicama jedan internat, u kojemu je bilo smješteno 50 učenika. Da bi se seoskoj i radničkoj omladini siromašnoga stanja pružila mogućnost školovanja narodna je vlast otvorila još dva internata i to jedan u Ogulinu, a drugi u Srpskim Moravicama. Internat u Delnicama je proširen tako da može primiti 100 učenika. U sva tri internata bit će smješteno ukupno oko 250 učenika.

## Promjena željezničkog voznog reda

Obavještava se gradjanstvo da se počam od dana 20. t. mj. mijenja vozni red na pruzi Split-Knin-Split i na pruzi Perković-Šibenik. Istoga dana uvadja se putnički vlak br. 511 sa polaskom iz Splita u 7,12 sati i dolaskom u Knin u 11,12 sati.

Vlak br. 512 polazi iz Knina u 14,30 sati i dolazi u Split u 19,22 sata.

Na pruzi Perković-Šibenik-Perković ostaje i dalje vlak 633. Ovaj vlak polazi iz Šibenika u 7,42 sati i dolazi u Perković u 8,50 sati. Vlak br. 635 polazi iz Šibenika u 15,20 sati i dolazi u Perković u 16,25 sati.

SVE ZA TITA I REPUBLIKU!



# S A N A Š E G O K R U G A

## Pismo boraca

Kotarski odbor Narodnog Fronta Kistanje dostavio nam je prepis pisma boraca i rukovodioca 14. Udarne brigade XIX. Udarne divizije, koji u cjelosti donosimo:

»Mi borci i rukovodioci XIV. Udarne brigade shvatili smo da i mi sada u jeku predizborne kampanje dademo svoj udio. Nalazimo se u kršnoj Hercegovini, koja je dala isto tako dosta svojih sinova za pobjedu Narodnoga Fronta. Mi smo ponosni što možemo kazati da smo iz kršne Bukovice, koja je dala mnoge svoje sinove — prvoborce za pobjedu Narodnoga Fronta u ratu. Prosute kosti bukovačkih junaka vapiju, traže da se njihov zavjet ispuni. S pobjedom Narodnoga Fronta na izborima omogućit ćemo ispunjenje njihovog zavjeta, t. j. stvorit ćemo našim narodima slobodu, mir i bolju budućnost. Mi borci i rukovodioci sela Kistanja slijedit ćemo ih. Sa oduševljenjem pratimo list »Slobodna Dalmacija«, koja nam govori kako narod Bukovice na svojim zborovima i konferencijama manifestuje pobjedu Narodnoga Fronta i udarnički radi na predizbornoj kampanji, ključuci republiku i Titu.

Preko ovoga pisma mi izražavamo želju da ne dozvolite da ni jedan glas iz naše Bukovice padne za opoziciju, t. j. za one, koji hoće našim narodima nametnuti teror, eksploataciju i mrak. Mi obećavamo da ćemo se boriti do posljednjega daha za pobjedu Narodnoga Fronta. Kao što smo se borili u ratu sa čeličnim kuglicama, tako ćemo se i danas boriti sa gumenim kuglicama. Mobilizite sve pozitivne snage za pobjedu Narodnoga Fronta na izborima — za našu pobjedu! Želimo Vam mnogo uspjeha u radu na predizbornoj kampanji.

Zivio Jedinštveni Narodni Front!  
Zivio nosilac liste Narodnog Fronta drug Tito!  
Zivjela Demokratska Federativna Republika Jugoslavija!  
Slava palim junacima, koji su dali svoje živote za slobodu svoje domovine — za pobjedu Narodnoga Fronta!  
Martić Sava, komesar I. čete I. bataljona XIV. Udarne brigade;  
M. Reljić, komandir i borci Stevan Reljić, Grulović Petar.

## Narod kotara Kistanje stoji čvrsto uz Narodni Front

Kod naroda kistanjskoga kotara vlada veliko zanimanje za predstojeće izbore za Ustavotvornu Skupštinu. Tako se po svima selima održavaju sastanci i konferencije. Nema ni jednog čovjeka, koji ne bi bio upoznat za izbornim zakonima. U svakom selu Bukovice vide se svuda ispisane izborne parole u slavu republike, Narodnoga Fronta i narodnoga jedinstva.

U jednom selu naišao sam na jednu grupu pionira, koji su se igrali i pjevali pjesme. Iza njih na jednom zidu stoji ispisana parola: »Hoćemo Tita, nećemo kralja!« Uпитao sam ih zašto je postavljena ta parola. Pioniri su mi spremno odgovorili: »E moj druže, Tito je naš, a ne kralj!«. U drugom jednom selu naišao sam na nekoliko starih žena, koje su sjedile pod zidom jedne kuće. Na zidu od kuće napisana je parola: »U republici će se ostvariti želje radnog i seljačkog naroda!« Uпитao ih: »A što vi, bake, znadete o republici.« Na moj upit odgovori mi jedna od njih: »Dosta smo jadne pretrpjele, dok su po našem selu haračile bande. Danas imamo slobodu, imamo svoju narodnu vlast. Živimo bez straha. Kada bi se vratilo Pere u zemlju, zajedno sa njime vratile bi se i one bande, koje su za sobom ostavile pustoš i palež. Baš zato ćemo glasati za republiku, za one koji su nas oslobodili, jer mi znamo da nas jedino u republici čeka bolji i sretniji život i da u republici više neće biti onoga staroga, kao što je bilo prije u Jugoslaviji.«

Na ovaj način narod našega kotara, pokazuje da će 11. novembra odlučno stupiti na izbore i dati svoj glas za ono za što se je oduvijek borio i kroz borbu stvarao — za republiku.

Ovih dana Mjesni odbori Bjeline, Parčića, Kistanja, Modrina, Biočina, Dubravica i Skradina položili su račun o svome dosadašnjem radu narodu spo-

menutih sela. Na ovim zborovima, gdje su narodne vlasti prikazale svoj dosadašnji rad, narod je uzeo velikoga učešća. Tu se je raspravljalo o uspjesima u radu narodnih vlasti, o poteškoćama, na koje se svakodnevno nailazi, kao i o budućim zadacima. Narod je budno pratio izlaganja svojih predstavnika o međusobnom pomaganju i uskoj suradnji širokih narodnih masa s narodnim vlastima.

## Na kotaru Kistanje održani su uspješni izborni zborovi

14. X. t. g. održani su uspješni zborovi u Noniću, Kistanjama, Bratiškovcima, Sonkoviću i Djevrskama. Na tim zborovima narod je učestvovao u velikom broju i živo klicao republiku i Titu. Na zborovima ukupno je prisustvovalo oko 2.000 osoba. Govornici su u svojim govorima istakli sadašnje stanje u našoj zemlji i zadatke, koji se danas nalaze pred Narodnim Frontom. Ogorčenje naroda došlo je do izražaja, kada su govornici istakli rad domaće i vanjske reakcije, kojoj je cilj da oslabi Narodni Front i na taj način spriječi demokratsko i republikansko uređenje naše zemlje. Narod je burnim poklicima pozdravio govornike, odajući priznanje N. Frontu i maršalu Titu.

U Ivoševcima održan je omladinski sastanak, na kojem je prisustvovalo oko 150 omladinaca i omladinki. Na sastanku se je raspravljalo o zadacima omladine u predizbornoj kampanji. Postavljen je predlog o tome da se čim prije pristupi podizanju voćarstva. Omladina je ovaj prijedlog jednoglasno prihvatila, jer je svijesna da će jedino radom sebi ostvariti bolji i sretniji život. Baš danas u udarničkom radu pred izborima, omladina pokazuje da je spremna dati do posljednjega glas za Tita i republiku.

## Održan je sastanak plenuma kotarskog odbora USAOH-a

U nedjelju 14. o. mj. održan je u Kistanjama plenarni sastanak kotarskog odbora USAOH-a. Ovom sastanku prisustvovali su svi članovi iz pojedinih sela kistanjskog kotara. Sastanak je otvorio predsjednik odbora drug Suša Obrad. Iza njega uzeo je riječ tajnik odbora drug Šime Pajić, koji je održao referat o političkoj situaciji u našoj zemlji. Na sastanku je postavljen plan rada do idućeg plenarnog sastanka. Naravno, je naglašena potreba o otvaranju čitaonica, pisanju zidnih novina, održavanju usmenih novina, otvaranju novih domova po svim selima, što većem održavanju sastanaka i konferencija omladine po selima. Prijedlozi kao i nove forme za buduću rad prisutni omladinci su jednoglasno prihvatili i obećali da će dati sve od sebe na radu u obnovi zemlje, kao i na što boljem upoznavanju omladine sa važnošću predstojećih izbora za Ustavotvornu Skupštinu.

Ovih dana omladina mjesta Skradina udarnički radi na obnavljanju Omladinskog doma. U ovom radu učestvuje gotovo sva omladina Skradina. Obnovljeni dom služiće omladini i N. frontu za održavanje priredaba, sastanaka i slično.

## Veliki predizborni miting omladine kotara Knina

14. t. mj. održan je u Kninu veliki predizborni miting, na kojemu je sa zastavama i transparentima učestvovala omladina kninskoga kotara. 1000 prisutnih omladinaca i omladinki ovoga mitinga opet su potvrdili svoju spremnost rad i pokazali da željno očekuju veliki narodni praznik — 11. XI., kada će i oni skupa sa svojim narodom dati svoj glas za nosioce liste Narodnoga Fronta.

Na ovom je mitingu govorio tajnik kotarskog odbora USAOH-a drug Ilija Trivić. U svojem govoru on je istakao herojsku borbu naše omladine u Narodno-oslobodilačkom ratu i stvaranje bratstva i jedinstva među hrvatskom i srpskom omladinom. Drug Trivić govorio je također i o današnjem radu omladine na obnovi naše zemlje. U ime J. A. miting je pozdravio komesar V. udarne brigade. U ime AFŽ-a govorila je drugari-

ca Dušanka Durbaba, a kao zadnji uzeo je riječ član Oblasnog odbora N. Fronta drug Tode Čuruvija, koji je objasnio važnost današnjih izbora i rad opozicije. Sa ovoga mitinga su poslani pozdravni brzojavi maršalu Titu, Narodnom Frontu Hrvatske i Glavnom odboru USAOH-a. Poslije završetka mitinga omladina je igrala svoja narodna kola do kasno u noć.

## Omladina kotara Vodice u predizbornoj takmičenju

Kako na čitavom našem okrugu, tako je i omladina kotara Vodice proradila na učlanjivanju u pomladak Društva Crvenoga Križa. U ovom radu su se naročito istakli omladinci i omladinke općine Tijesno. Na području ove općine upisano je u pomladak Društva Crvenoga Križa 589 omladinaca i omladinki. Od njih je već do sada platilo članarinu 244 omladina u iznosu od 896 dinara. U ovom radu na populariziranju Društva Crvenoga Križa, kao i u radu na učlanjivanju u pomladak DCK-a naročito su se istakle omladinke Vjera Cace i Ivanica Olivari iz Tijesnoga.

U Vodicama je 14. t. mj. u sali omladinskoga doma održana priredba naše omladine. Narod je ispunio prostoriju u punom broju. Priredba je trajala jedan sat i po. Program je bio ispunjen raznim skečevima i deklamacijama. Skečevi i deklamacije bile su sastavljene u predizbornoj duhu. Poslije završetka priredbe razvio se ples.

U duhu predizbornog takmičenja omladina kotara Vodice, svojski je prionula uz rad. Tako je omladina sela Tribunja ispisala čitavo selo predizbornim parolama. Isto tako je 4. t. mj. održana manifestacija na kojoj su Tribunjani učestvovali u velikom broju. Na ovoj manifestaciji se je čitao govor druga Tita i program Narodnog Fronta.

Omladinci koji su se naročito istakli u predizbornoj takmičenju su slijedeći: Ivo Sunjara, Mirko Sunjara, Niko Stipančević i Mirko Cvitan.

Omladinci Murtera nastavljaju i dalje nesebičnim radom. Oni su na svojem sastanku donijeli zaključak da pomognu u podizanju zidova na poljima onih obitelji, koje nemaju dovoljno radne snage. Tu svoje nakanu omladinci već provode u djelo, te ih se svakoga dana može vidjeti kako u grupama sa pjesmom polaze na rad. Pored toga omladinci Murtera pružaju svugdje pomoć svojim narodnim vlastima. Tako su oni ovih dana ukrcali u maune 4 vagona pšenice u roku od 24 sata.

Omladina Murtera i Betine isjekla je 500 kg drva za potrebe dječjeg doma u Slanicama.

Ovih dana je u Murteru Mjesni odbor Narodnog fronta održao predizbornu konferenciju. Konferenciji je prisustvovao narod u velikom broju. Govornici su govorili o novembarskim izborima za Ustavotvornu Skupštinu i o republikanskom obliku vladavine, kao jedinom preduvjetu za slobodni razvitak i ekonomski napredak naših naroda. Narod je govornike pozdravio dugotrajnim pljeskom. Nakon završene konferencije prisutni su se svrstali u dugu povorku, te su s narodnim zastavama prošli kroz selo, oduševljeno ključuci republiku, Titu i Narodnom Frontu.

Narod sela Mutera poduzeo je radove na popravcima i čišćenju kanala. Radovi se primiču kraju. Sam narod je kupio dva vagona cementa i besplatno dao hiljadu nadnica. Napravljen je kanal u Hramini, dug oko 120 metara, dok se drugi kanal, koji spaja uljarnu sa glavnim kanalom, ovih dana ima da dovrši. U ovom se je poslu naročito istakao drug Tome Mudronja. Radovima na popravku i čišćenju kanala rukovodio je posebni odbor, kojemu je narodna vlast u svemu bila pri ruci.

## Sastanak plenuma Narodnog Fronta u Vodicama

U nedjelju 14. t. mj. održao se je u Vodicama sastanak plenuma Narodnog

Fronta. Ovom sastanku nisu prisustvovali svi članovi plenuma, budući da su se neki od njih nalazili na zborovima u raznim mjestima kotara.

Sastanak plenuma otvorio je predsjednik kotarskog odbora N. Fronta drug Miše Dunat, koji je prisutne pozdravio kratkim govorom. Poslije njega uzeo je riječ tajnik kotarskog odbora N. Fronte drug Marko Škevin. Drug Škevin je izmjenju ostaloga rekao: »Mi smo kroz prošle četiri godine borbe glasovali sa čeličnim kuglicama, kada smo tukli okupatora i njegove mnogobrojne pomagače. Sada ćemo izvojevane tekovine NO. Borbe potvrditi sa ubacivanjem gumenih kuglica u žaru. Ovim se izborima mora odazvati svaki pripadnik Narodnog Fronta.« Zatim se je prešlo na čitanje referata o stanju u vodičkom kotaru. Referat je iznio drug Škevin Marko, koji je istakao zadatke, pred kojima se nalaze aktivisti Narodnog Fronta. O referatu se je razvila diskusija, nakon čega je predsjednik završio kratkim govorom ovaj uspješni sastanak.

## Svečani otvor gimnazije u Drnišu

Dne 11. t. mj. održan je u Drnišu svečani otvor gimnazije u prostorijama kina »Odak«. Djaci skupa sa profesorima održali su konferenciju. Tom prilikom govorio je direktor gimnazije Jakov Vjetrov, koji je iznio poteškoće oko dobivanja novih udžbenika, pišaćeg papira i t. d. Profesor Vjetrov govorio je također i o pitanju discipline. Poslije njega drug Milan Bačko-Rosić, sekretar kotarskog odbora USAOH-a, održao je kraći referat o radu i kulturnoj djelatnosti omladinaca.

Ova uspješna priredba završena je u srdačnoj atmosferi drugarstva i duhu suradnje između nastavnika i njihovih učenika.

## Građevinska djelatnost na šibenskom kotaru

U posljednje vrijeme na našem kotaru Građevinski odio kotarskoga N. Odbora Šibenik, unatoč pomanjkanju građevnog materijala i prevoznih sredstava, izvršio je radove na popravljanju cesta, bunara, porušenih kuća i školskih zgrada. Na kotaru je popravljeno 45 kuća, a pokriveno 23. Podignuto je zida 150 m<sup>2</sup> i izvadjeno pijeska 61 metar<sup>3</sup>. Pri izvođenju svih ovih radova svojski se je založilo kako osoblje tehničkog odjela kotarskog N. Odbora tako i sami radnici.

Narod sela Grebašnice nastavlja radom na obnovi svoga sela. Tako je od 20. IX. do 5. X. t. g. očišćeno 5 lokava, 2 bunara, 2 djubrišta, okrečeno 10 kuća, popravljeno glavne ceste 1.500 metara i privatnog puta 2 kilometra. U ovim radovima naročito se ističu omladinci.

U selu Dubravi formiran je 8. X. t. g. I. radni omladinski bataljon. Ovaj omladinski bataljon pokazao je veliku poduzimljivost u popravljanju porušenih kuća, cesta i puteva. Mora se naročito istaći da se omladinci brinu također i za nabavku materijala, čime izlaze na ruku našim narodnim vlastima u izgradnji naših sela. Ovaj omladinski bataljon popravio je seoske čitaonice. Za ovaj rad su omladinci dali 100 nadnica. U ovim radovima na popravcima seoske čitaonice naročito su se istakli Dane Lacmanović, Ivan Karelija i Jakov Šišak.

## SAVJETOVANJE PROSVJETNIH RADNIKA ŠIBENSKOG KOTARA

U Šibeniku je 17. t. mj. održano pod rukovodstvom prosvjetnog odjela kotarskog N. Odbora Šibenik savjetovanje prosvjetnih radnika sa šibenskoga kotara. Glavna svrha ovog savjetovanja sastojala se je u postavljanju programa za prosvjetni rad u godini 1945-1946.

Savjetovanje je otvorio predsjednik kotarskog N. Odbora Šibenik drug Luka Šupe. Poslije njega pročelnik prosvjetnog odjela kotarskog N. Odbora Jakov Manuš izložio je nazočnima političku situaciju u zemlji i inozemstvu, dok je prosvjetni referent Tome Juras održao referat o organizaciji i smjernicama prosvjetnoga djelovanja na selu. Nakon referata razvila se je živa diskusija.



# IZ ŠIBENIKA

## Prilozi za izborni fond

Donos . . . . .	18.744 Dinara
Kotar Vodice . . . . .	5.340 Dinara
Tvornica tjestenima . . . . .	2.206 Dinara
Zeljeznička stanica . . . . .	2.242 Dinara
Namještenici NO, Šibenik . . . . .	3.607 Dinara
Izborni fond . . . . .	120 Dinara
Sektor Grad i Gorica . . . . .	3.731 Dinara
Primaoci socijalne pomoći . . . . .	26.266 Dinara
Doprinos vojske na priredbi . . . . .	234 Dinara
Mamještenici i osoblje bolnice . . . . .	15.374 Dinara
Okružni NO, Šibenik . . . . .	6.035 Dinara
Kotarski odb. N. Fronta . . . . .	2.855 Dinara
Kotarski NO, Knin (prosvjetni odio) . . . . .	868 Dinara
Selo Vrbnik (kotar Knin) . . . . .	1.140 Dinara
Selo Plavo (kotar Knin) . . . . .	2.325 Dinara
Podružnica zdravstvenih ustanova radnika i namještenika - Knin . . . . .	1.833 Dinara
Podružnica tehničko-industrijskih radnika i namještenika (Čupković-Most) u Kninu . . . . .	306 Dinara
Podružnica radnika i namještenika Glavnoprod. - Knin . . . . .	1.470 Dinara
Gradjani Knina . . . . .	5.775 Dinara
Selo Krapanj (kotar Šibenik) . . . . .	720 Dinara
Selo Rogoznica (kotar Šibenik) . . . . .	335 Dinara
Selo Konjevrate (kotar Šibenik) . . . . .	427 Dinara
Selo Južni Primošten (kotar Šibenik) . . . . .	219 Dinara
Izvršni odbor kotarskog odbora NF, Šibenik . . . . .	630 Dinara

Ukupno 102.802 Dinara

## KOMEDIJA „CHARLEY-EVA TETKA“ U IZVEDBI NARODNOG KAZALIŠTA

Narodno kazalište u Šibeniku prikazati će u subotu, 27. t. mj., po prvi put komediju »Charley — evu tetku« od engleskog pisca B. Thomasa. Ova komedija napisana je prije 60 godina, no unatoč tome ona ni do danas nije izgubila ništa na svojoj svježini i živosti. »Charley — eva tetka« doživjela je veliki uspjeh na pozorišnim daskama Amerike i Evrope. Davana je hiljade i hiljade puta kao jedna od najpopularnijih komedija, a snimljena je također i za film.

Režiju ovog komada vodi Andro Marjanović, koji je ovu komediju modernizirao i time ju približio današnjici. Redatelj se pri tome poslužio kostimom, inscenacijom, raznim šlagerima itd. Na taj način još više dolazi do izražaja lakomislenost i bezlazenost veselih oksfordskih studenata, čije se zgode i nezgode prikazuju u ovom komadu.

Početak u 20 sati. Ulazne cijene: parter i lože 10 dinara, galerija 5 dinara.

## TURNJEJA ŠIBENSKOG NARODNOG KAZALIŠTA

Narodno Kazalište u Šibeniku pošlo je na turneju po šibenskom okrugu. Prema predviđenom programu Narodno će Kazalište gostovati u Drnišu, Kninu, Siveriću, Kistanjama, Skradinu, Vodica i Tijesnomu u kojima će izvesti »Pokojnika« i »Gospodju Ministarku« od Branislava Nušića.

## PODJECA RADIO-APARATA DOMOVINA KULTURE

Ministarstvo prosvjete federalne Hrvatske poslalo je prosvjetnom odjelu okružnog N. Odbora Šibenik više radioaparata s time da ih se besplatno razdijeli Domovima kulture po našim selima. Na taj će način naša sela moći slušati predavanja i druge razne kulturne emisije. U tu je svrhu Ministarstvo prosvjete federalne Hrvatske organiziralo popularna radio — predavanja iz svih grana nauke i javnoga života uopće. Ova se predavanja mogu slušati svakoga dana od 7,30—7,45 sati naveče.

## Nogometna utakmica

RSK. »Šibenik« — FD. »Split« 1:1 (1:1)  
Pred velikim brojem gledalaca odigrana je gornja utakmica i poslije napete i oštre borbe završena neriješeno.

Igra se može podijeliti u dvije faze. U prvom poluvremenu »Split« je bio nadmoćniji i sredjeniji. Njegova momčad igrala je brzo i energično. »Šibenik« je u petoj minuti izveo napad preko desne strane. U gužvi pred golom half »Splita« da bi spriječio sigurni gol zaustavio je loptu sa rukom. Sudac sudi opravdano jedanajsterac, kojega Mileta Stojko sigurno pretvara u gol. U 25 minuti poslije kaznenog udarca sa 16 metara loptu dobiva nepokriveni Nešković i sigurno izjednačuje rezultat.

Druga faza igre je drugo poluvremeno, koje je čitavo poteklo u izrazitoj nadmoćnosti Šibenika. Sigurnost obrane »Splita« kao i nesigurnost i neodlučnost navale Šibenika doprinijeli su da rezultat prvog poluvremena ostane nepromijenjen.

Sama igra nije bila na velikoj tehničkoj visini. Bila je živa i temperamentna, protkana uzbuđljivim momentima pred jednim i drugim golom.

»Split« se više odlikovao tehnikom i brzinom, naročito navala koja ima izvrsnoga Krulca i Parića. Centerhalf Marković odlično je držao Eraka, samo se pri tome i suviše često služio rukama.

»Šibenik« je prvo poluvrijeme igrao vrlo slabo. Bekovi se nisu snalazili, a krilni halfovi i spojke slabo su kolaborirali. U drugom poluvremenu čitava se momčad trgla i energično zapela za pobjedu. Najbolji igrači na terenu bila je half linija Macanović (Bura), Novak Novica Blažević Iere (Cunera) i desna spojka Ninić Ivo. Sudac kapetan Mihajlović počinio je nekoliko grijeha, dok je inače bio dobar.

## U SLAVU DANA REPUBLIKE

Jedinstvo je naše čvrsto i živa je bratska sloga:  
Bliži nam se, družo dragi, jedananiesti studenoga:

To je dan kad cijeli narod za slobodu ustati će,  
Kad svečano zemljom našom svijetla zvona zaslavit će.

Dan je ovo svijetlih nada — ostvarenje davnih želja:  
Dan veliki Republike — općeg narodnog veselja.

Dan je ovo svih žrtava što ih prosu zemlja trudna  
U gigantskoj borbi koja nije bila uzaludna.

To je dan ponosa svijetlog što nam čisto čelo resi,  
To je dan kad suza sreće u svakom se oku krijesi.

To je dan blistav ko sunce, koje tjera pomrčinu,  
Veliki izborni dan za Ustavotvornu skupštinu.

Glasat ćemo ovog dana, Fronto naša najmilija,  
Glasat ćemo tako snažno da će crknut reakcija.

Birat ćemo ponajbolje drugove za poslanike,  
Nek nam budu, vrlji sinci, na čast naše Republike!

Ovog dana što narodu sprema život svijetli, novi,  
Neizbrojni i neznani — propjevati će svi grobovi!

Ovog dana radost srce ispunit će do vrhunca:  
To je dan kad Tito dragi zasjati će poput sunca.

Dan republike: 11. XI. 1945.

Zb.

## O agrarnoj reformi

3. Pored toga, što na osnovu zakona ima država pravo da od eksproprijiranih i konfisciranih zemljišta ne unese u zemljišni fond zemljišta namijenjena državnim, poljoprivrednim dobrima, socijalnim i naučnim ustanovama, kao i terene potrebne vojsci, država može izdvojiti iz svoga vlasništva izvjesne komplekse zemljišta, time da se dodjele siromašnim zemljoradnicima. Ovakva zemljišta također ulaze u zemljišni fond.

Nakon što bude obrazovan zemljišni fond, zemlja će se dodjeljivati onima koji je nemaju ili imaju nedovoljno. Pojedine obitelji dobivat će 8 do 12 katastarskih jutara. Iznimno, dodjeljivat će se veće površine narodnim herojima, odnosno njihovim porodicama i oficirima Jugoslavenske Armije, ako su zemljoradnici, kao i seljačkim obiteljima s mnogo članova. Ove veće površine neće nikada prelaziti za 30% od određenog maksimuma.

Obzirom na veći prinos zemlje s intezivnim kulturama u blizini većih gradova, maksimum površine za dodjeljivanje bit će 4 do 6 katastarskih jutara.

Tačne površine u granicama između 8 i 12 katastarskih jutara, kao i između 4 i 6 katastarskih jutara, odredi će se zakonima federalnih jedinica.

Zakon određuje tko ima prvenstvo u dodjeljivanju zemlje.

Pod uvjetom da nemaju zemlje ili nemaju dovoljno, zemlja će se dodjeljivati u prvom redu borcima N.O.V.-e, P.O.J. i J.A., invalidima, porodicama i siročadi palih boraca, te žrtvama i porodicama žrtava fašističkog terora.

To neće biti njima nagrada, rekao je M. Pijade, izvjestilac zakonodavnog odbora po ovom zakonu. »Svijesni smo da naši borci nisu išli u borbu za kakvu nagradu«. Mi to dajemo »kao priznanje borcima koji su bili zemljoradnici, priznanje za žrtve, priznanje za ono nesebično požrtvovanje koje su uložili u toku borbe.«

Napose za borce, koji se prijave i obećaju da će zemlju obradivati, odvojiti će se u svrhu dodjeljivanja 500 hiljada katastarskih jutara obradive zemlje od onih zemljišta koja su konfiscirana osobama njemačke narodnosti u Bačkoj, Banatu i Srijemu.

Oni kojima bude zemlja dodjeljena postaju vlasnici, te se kao takovi upisuju u zemljišne knjige, ali samo uz ograničenje da odnosno zemljište u roku od 20

godina ne mogu otudjiti, podijeliti, založiti ili dati u zakup.

Raznim zakonima htjelo se osposobiti seljački posjed za život, ali redovito se u tome nije uspjevalo. Svi zakoni koji su išli za očuvanjem ili unapređenjem seljačkog gospodarstva, kako u Evropi tako i u staroj Jugoslaviji, od reda su postizavali suprotan učinak. Zaustavljali su još čvršće proces razvoja i dovodili selo u još teže stanje. Medjutim, našim novim Zakonom o agrarnoj reformi i kolonizaciji, i baš članovima 20-23, otvaraju se široki putevi seljačkoj privredi i stvarnom razvoju seljačkog gospodarstva.

Zakon predviđa za borce i invalide narodno-oslobodilačkog rata, koji su bez porodica, ustrojstvo posebnih kolonija s domovima, školama i radionicama, uz komplekse zemljišta pogodne za različite kulture. Tako isto za ratnu siročad, gdje će se moći upotrebljavati i najamna radna snaga. Zatim omogućuje licima, koja su dobila zemljište, da se grupiraju u svrhu zajedničkog obradivanja zemlje, na način da sklope ugovore s rokom od najmanje 10 godina. Konačno, osobe koje po zakonu imaju pravo na dodjeljivanje zemlje, mogu se već prije nego što im je zemlja dana udružiti u svrhu zajedničkog obradivanja zemlje. U tom slučaju oni neće isticati svoje zahtjeve za zemlju pojedinačno, već zajednički. Tražit će da mi se dodjeli kao već osnovanoj proizvođačkoj poljoprivrednoj zadruzi izvjestan kompleks zemljišta prema njihovom broju i veličini njihovih porodica. Takovo zemljište smatrat će se kao njihova zajednička imovina i kao takova bit će upisana u zemljišne knjige.

Na ovakav način osnovana seljačka gospodarstva bit će u stanju pribaviti najmodernija sredstva za obradu zemlje moći će koristiti znanstvene rezultate pri obradi, kao i primjenjivati racionalne metode gospodarenja.

Ovakova dobra moći će u stopu pratiti tehnički razvoj, proizvođači toliko viška po prinosu, da će ga moći upotrebiti u savremenije poljoprivredne sprave. Nikade neće doći u opasnost da zaostanu, da ih napredak pregaži, jer će baciti toliko prihoda da izdrže svaku konkurenciju.

Ovim je pokazan pravilan put k riješenju agrarnog pitanja kod nas.

Zg.

## Odgovor Maršala Tita na ostavku dr. Ivana Šubašića

BEOGRAD, 12. listopada. — Povodom ostavke dr. Ivana Šubašića, predsjednik Savezne vlade maršal Tito uputio je dr. Šubašiću slijedeći odgovor:

Ministru vanjskih poslova, gospodinu dr. Ivanu Šubašiću.

Gospodine ministre!

Primivši danas Vaše pismo u kome Vi obrazlažete zbog čega dajete ostavku, moram Vam reći, da me je taj Vaš postupak vrlo začudio. Najviše sam se iznenadio Vašim obrazloženjem ostavke, jer kroz to obrazloženje ne mogu da shvatim, koje su Vaše izjave točne. Da li one, koje ste davali čitavo vrijeme do Vaše bolesti, tvrdeći da se sporazum provodi, ili ove koje sad navadjate u pismu, da se sporazum nije proveo u život i da zbog toga dajete ostavku.

Što se iz našeg sporazuma nije izvršilo? Prvo, stvorena je jedinstvena vlada, u koju su ušli svi oni ministri Vaše vlade iz Londona, koje ste Vi predložili. Drugo, radi se svim silama na demokratizaciji zemlje zbog čega su donešeni mnogobrojni zakoni u čijoj izradi ste i Vi učestvovali i za koje ste i Vi glasali. Dozvoljene su partije, koje su već počele raditi. Postoji sloboda štampe tako da i t. zv. opozicija izdaje svoju štampu. Raspisani su izbori za koje idu pripreme u najvećem redu. Znači, jednom riječju, izvršava se sve ono, na što sam se ja obvezao u sporazumu s Vama i ono što nam je bilo savjetovano s konferencije Velike trojice u Jalti. To što neće opozicija, a isto tako nećete ni Vi da istupate na izborima, ne stoji krivica do nas, već do opozicije i do Vas, koji niste htjeli da istupate. Prema tome, Vaše obrazloženje ostavke ni najmanje ne odgovara točnosti i ni jedan iskren i pošten čovjek ne može ga primiti kao takvog.

Zašto ste, gospodine ministre, izabrali baš ovaj čas, da podnesete ostavku? Vi još bolesni ležite, niste još stupili na svoju dužnost, a ipak ste se požurili s ostavkom uoči izbora. Nije li to potpuno u skladu s onim prepričavanjima, s onim pripremama opozicije i Vaših krugova, da se bilo na koji način stvori stanje u zemlji, da bi se dalo povoda za stranu intervenciju? Moram da Vam kažem ovom prilikom, da se te protunarodne težnje i fantazije neće ostvariti, jer će narodi Jugoslavije znati braniti svoju nezavisnost i slobodu da sami uredjuju svoju kuću od svakog pokušaja miješanja sa strane. Čudi me, da Vi to do danas još niste mogli potpuno shvatiti. Mislim, da bi Vaše obaveze prema našim narodima morale biti jače od bilo kakvih obaveza izvan naše zemlje. To Vam govorim zbog toga, što sam ja u vrijeme, kada ste Vi predložili svoju saradnju, odbacio sve ono što bi nas moglo razdvajati i prihvatiti Vaše izjave i Vašu saradnju, duboko vjerujući da Vi želite svojim radom na dobro naše razorene zemlje ispraviti ono iz prošlosti, što je u srcima naših naroda ostavilo duboki trag i što se ne može tako lako zaboraviti.

Prihvaćajući Vašu ostavku, izjavljujem, da mi idemo nepokolebljivo i čvrsto putem, koji su odabrali svi naši narodi i da se nećemo nikada dati skrenuti s puta.

Smrt fašizmu sloboda narodu!

9. listopada 1945 godine.

Predsjednik Ministarskog Vijeća

JOSIP BROZ TITO